

razgovarala
Iva Puljić-Šego

A

ndrej Plenković, HDZ-ov europarlamentarac, najvjerojatniji je nositelj HDZ-ove koalicijske liste za euro-izbore u svibnju. Iako je bio u timu Jadranke Kosor, bivše šefice HDZ-a, ipak je uspio zadobiti povjerenje vrha stranke. Plenković je tipični uglađeni diplomat, ali vrlo jasan i precizan u odgovorima.

U HDZ ste ušli tek 2011. godine, bili ste državni tajnik u Ministarstvu vanjskih poslova, je li točno da vas je Vesna Pusić htjela zadržati i sugerirala vam da ne ulazite u HDZ?

Nije točno. To su bile priče o kojima sam, kao i vi, čitao u medijima.

Bili ste kandidat za zamjenika predsjednice na unutarstranačkoj listi Jadranke Kosor.

Stranački izbori bili su prije gotovo dvije godine. Tada sam dobio 581 glas, što je predstavljalo solidan politički kapital nakon 11 mjeseci u stranci. To što tada nisam izabran za zamjenika nije nakon stranačkih izbora sužavalo prostor mog djelovanja u stranci.

Jadranki Kosor ostali ste lojalni do kraja, neki su putem prebjegli u suprotni tabor, i prije samih izbora.

Ostao sam korektan jer smatram da je u njenom mandatu HDZ-ova Vlada ostvarila svoje najveće postignuće okončanjem pregovora o pristupanju u EU. Pokrenuta je snažna borba protiv korupcije koju je angažirano vodio tadašnji ministar unutarnjih poslova, a sadašnji predsjednik HDZ-a Karamarko. A krenulo se i s kvalitetnim programom gospodarskog oporavka.

Davoru Stieru, smijenjenom međunarodnom tajniku HDZ-a, sada se kao zamjerka uzima to što je podržavao J. Kosor, ali joj nije ostao lojalan do kraja.

Svatko ima svoj put i političke odabire. Moje članstvo u HDZ-u nije vezano ni za jednu osobu, nego se temelji na angažmanu i želji da odgovornim radom pridonosim boljitku Hrvatske iz perspektive HDZ-a kao stožerne stranke desnog centra. I to na temelju postignuća HDZ-a iz devedesetih godina – stjecanja neovisnosti i oslobađanja zemlje, zatim snažnog transformativnog učinka europskih reformi koje je HDZ poduzeo u pristupnom procesu, kao i sadašnjim radom za budućnost hrvatskih građana koja se temelji na širem programu Europske pučke stranke koji imamo za europske izbore.

Koje su vaše ambicije u HDZ-u?

Sada su moje ambicije vezane da HDZ zajedno s partnerima pobijedi na europskim izborima. Želim da ponovimo rezultat od lani jer imamo kvalitetan tim kandidata i program. I svojim radom u Europskom parlamentu to smo potvrdili. Angažirali smo se na gospodarskim temama, regionalnom razvoju, poljoprivredi, ribarstvu, infrastrukturnom povezivanju, zapošljavanju mladih, Hrvatima u BiH. Bavili smo se konkretnim stvarima koje su važne građanima, od problematike špeditera, rafinerije u Bosanskom Brodu, pa do Fonda solidarnosti i naknada šteta od leda i poplava...

Jasno je da ste vrlo aktivni, želite ponovno uspjeh, ali dugoročno, vidi-

Na stranačkim izborima prije dvije godine dobio sam 581 glas za zamjenika predsjednice, što je bio solidan politički kapital

Panika im je, Milanović je Mimicu lomio mjesecima da bude na čelu liste

HDZ-ov EUOPARLAMENTARAC ANDREJ PLENKOVIĆ, NAJVJEROJATNIJI NOSITELJ LISTE, UVJEREN JE U POBJEDU SVOJE STRANKE I NA SLJEDEĆIM PARLAMENTARNIM IZBORIMA

te li se samo u EU parlamentu ili dolaskom HDZ-a na vlast danas-sutra imate i drugih ambicija?

U politici je sve otvoreno. Uvjerem sam da će HDZ pobijediti na idućim parlamentarnim izborima. Europski parlament nije više mjesto na koje se bez povratka ode iz nacionalne politike. Danas je to stepenica, najčešće za povratak u aktivnu politiku na nacionalnoj razini ili pak za neku drugu europsku dužnost, a primjera u EU ima mnogo.

::Lani ste na europskim izborima dobili najviše glasova od HDZ-ovih kandidata. Budući da ste u HDZ-u tek od 2011., kako tumačite tako dobar rezultat kada je riječ o preferencijskim glasovima?

Lani smo vodili kolektivnu kampanju i nitko od HDZ-ovih kandidata nije posebno agitirao za preferencijski glas. Jedina koja je išla na te glasove naša je koalicijska partnerica Ruža Tomašić. Njoj je premijer Milanović uvelike napravio kampanju svojim napadima. Mi smo radili timski, a rezultati su bili odlični.

::Dobili ste i više glasova od Dubravke Šuice koja je znatno dulje od vas u HDZ-u?

I kolegica Šuica je ostvarila izvrstan rezultat. Meni je drago da imam povjerenje birača i izazov je i dalje biti na visini očekivanja.

::Kad ste spomenuli Ružu Tomašić i da joj je premijer Milanović lani napravio kampanju, čini se da se priča i ove godine ponavlja, ali sada joj kampanju rade europučenici. Ona je ponovno najspominjanija osoba u HDZ-ovoj koaliciji, a unatoč kritikama europučenika, ipak je na listi HDZ-a?

Ovo je pitanje zatvoreno i kroz dijalog s EPP-om. Predsjednik Karamarko radi na širokoj strateškoj koaliciji i za europske i za druge izbore u Hrvatskoj. Naime, hrvatski izborni zakon poznaje mogućnost sklapanja predizbornih koalicija i zajedničkih lista. U Europskom parlamentu Konzervativci i reformisti – klub kojem pripada kolegica Tomašić – bili su dio Europske pučke stranke od 1992. do 2009. godine. Oni su peta grupa po veličini i nisu ekstremna desnica koja je protiv EU kao političkog projekta, pa temeljem zajedničkih vrijednosti možemo biti u koaliciji. Na suprotnoj strani, u Kukuriku koaliciji vlada panika nakon prošlogodišnjeg gubitka europskih izbora. Šef SDP-a Milanović mjesecima je nagovarao Nevena Mimicu, povjerenika za zaštitu potrošača, da bude nositelj liste. Da bi se zadovoljila forma ravnopravnosti, na drugom mjestu na listi je kolegica Borzan. Pod pritiskom partnera, HNS-ov kolega Radoš je treći, a kolega Jakovčić četvrti. Čak se priključio i predsjednik SDSS-a kolega Pupovac da bi se okupilo glasove. To su očiti znakovi kriznog upravljanja.

::Oni popravljaju štetu učinjenu na lanjskim izborima, kada Milanović nije htio Jakovčića na listi pa je i izgubio te izbore.

Mislim da se nije u javnosti dao kritički osvrt na Kukuriku listu, a objasniti ću zašto. Naime, kandidata Europske pučke stranke za šefa Europske komisije bivšeg luksemburškog premijera Junckera podržat će i Grupa konzervativaca i reformista, kojoj pripada kolegica Tomašić. S druge strane, Kukuriku lista ima dva kandidata za predsjednika Komisije. Jedan je kandidat socijalista Schulz, a drugi kandidat liberala Verhofstadt. Mene zanima kome birači poklanjaju povjerenje. Žele li socijalističku ili liberalnu viziju Europu?

::Mislim da to hrvatske građane, zapravo, uopće ne zanima, što su i pokazali rekordno niskom izlaznošću na lanjskim europskim izborima od

20 posto.

Nije dobra teza da se građani ne interesiraju za izbore. Naša lista je koherentna, a program se temelji na izbornom programu europskih pučana koji se može sažeti od izlaska iz krize preko reformi do rasta i zapošljavanja. To je ključ naše platforme. Idemo s ljudima koji su se dokazali u europskoj politici i koji žele politike koje će poboljšati život građana na razini svih država članica.

::Koje su glavne značajke programa?

U programu se naglašava da se članice Unije zajedno uhvate ukoštac s velikim problemima, ostavljajući manje probleme odgovornosti pojedine zemlje članice. EPP vjeruje u izgradnju otvorenije i demokratskije Europe. Želimo stvoriti uvjete koji idu u korist malim i srednjim tvrtkama, obiteljskim tvrtkama, start-up poduzećima i poduzetnicima, uključujući financiranje istraživanja i razvoja, privatna ulaganja i dostupnije kreditiranje. EPP želi ulaganje u obrazovanje, istraživanje i tehnologiju, inovacije, nove ideje, konkurentno gospodarstvo koje je utemeljeno na znanju i novim digitalnim uslugama. Na razini Hrvatske želimo da učinkovitija sposobnost korištenja europskih fondova dovede i do rasta i zapošljavanja.

::Vratimo se malo na europučenike, zašto su oni uopće prigovarali zbog koalicije s Ružom Tomašić? Vrlo jasno se tome protivi Joseph Daul, ali i Doris Pack.

Naš prijatelj Joseph Daul je predsjednik EPP-a, koji smo podržali u Dublinu i izuzetno ga cijenim. No, vodite računa da je glavni problem na razini EU, a posebno u Francuskoj, rast populističkih stranaka. On želi da Europska pučka stranka dobije relativnu većinu u Parlamentu i time pravo da predloži šefa EK, pa stoga želi što više zastupnika u kvoti EPP-a.

::Rekli ste da je Milanović mjesecima nagovarao Mimicu da nosi Kukuriku listu. To pouzdano znate ili?

Čitajući European Voice prije nekoliko tjedana, vidio sam da je predsjednik Barroso zamolio sve povjerenike da se izjasne da li će biti kandidati na europskim izborima. Nekolicina je rekla da će biti, a velik broj ih je rekao da se ne namjeravaju kandidirati, a među njima je bio i kolega Mimica. Dakle, predomislio se u zadnjih mjesec dana. A on i sam kaže da ne misli biti u Europskom parlamentu, nego da će se vratiti u Komisiju.

::Smatrate li to prijevarom birača?

Onda ne vidim razloga zašto nije i lani bio kandidat, osim ako ne postoji neki drugi poslijebirni scenarij glede hrvatskog povjerenika.

::Pa, dobro, poučeni porazom, moraju neki novitet na listu uvesti?

Usprkos tome što stavljaju povjerenika za nositelja liste to neće pomoći Kukuriku koaliciji, jer će ponovno izgubiti europske izbore.

::Pretpostavljam da ste pratili priču o Toninu Piculi, tek se peti na listi iako je lani osvojio najviše preferencijskih glasova, a zamjera mu se i suradnja s vašim Stierom. Koliko se čulo, ta se suradnja u HDZ-u zamjera i Stieru? Kolega Picula je lani sasvim očekivano dobio najviše glasova jer je biračima lijeve koalicije bio prepoznatljiv kao kandidat koji je bio osobno angažiran na vanjskopolitičkim temama. Kad je riječ o suradnji hrvatskih zastupnika glede potpore Hrvatima u BiH, želim ponoviti da je to kapitalna točka HDZ-ova programa. Osobno sam, a i zajedno s drugim HDZ-ovim zastupnicima, u zadnjih osam mjeseci bio četiri puta u BiH. Angažman oko BiH je zajednički, a kolega Stier mu je dao vrlo vrijedan doprinos. No, žao mi je da suradnja kolege Stiera i Picule nije rezultirala i potporom SDP-ovih za-

Plenković je u HDZ ušao tek 2011., ali je na listi za EU dobio najviše glasova AS / PIXSELL

stupnika kada smo u listopadu 2013. željeli podržati Hrvate u BiH u sklopu pregovora koje je vodio povjerenik Füle. Tada smo pripremili deklaraciju koju su potpisali samo zastupnici iz HDZ-a i kolegica Tomašić, dok je drugi kolege nisu htjeli potpisati.

::Nije li glupo da se Piculi i Stieru zamjera suradnja, i od SDP-a i HDZ-a? Prema poziciji na listi koju je dobio kolega Picula, očito da mu SDP nešto zamjera. Što se za HDZ ne bi moglo reći.

::Na prva četiri mjesta na HDZ-ovoj koalicijskoj listi su – HDZ-ovci, a među njima je i Stier?

U odnosu na Kukuriku listu, razvidno je da na našoj koalicijskoj listi postoji konzistentnost kao i povjerenje u svoje europarlamentarce. Listu smo pojačali još HSS-om, u odnosu na prošlogodišnje izbore. Budući da se bira 11, a ne 12 zastupnika, treba voditi računa da oni zastupnici koji uđu u Parlament postaju snažniji ako se pridružuju velikim političkim skupinama jer se tako multiplicira njihova snaga. Zakoni se donose temeljem kompromisa najvećih političkih obitelji, i u tom smislu glasovi koji idu Europskoj pučkoj stranci, a to je u Hrvatskoj koalicijska lista predvođena HDZ-om, idu najutjecajnijoj skupini zastupnika.

::Koliko zastupnika očekujete da će osvojiti HDZ-ova lista?

Želimo ponoviti prošlogodišnji rezultat. Budući da se bira jedan zastupnik manje, taj je izazov to veći, a ovisit će i o tome koliko će birača izaći na izbore. Moram priznati da mi je bilo neobično pratiti recentne kritike predsjednika Josipovića i premijera Milanovića zbog slabog izlaska birača prošle godine jer su upravo oni najodgovorniji za nisku izlaznost 2013. Oni su razdvojili europske od lokalnih izbora.

Propustili su napraviti institucionalnu pretkampanju, ostavili su samo 43 dana od raspisivanja do održavanja izbora, nepotrebno potrošili 85 milijuna kuna, a istovremeno kupili zgradu u Bruxellesu za dodatnih 87 milijuna. Slušači od njih da su političari krivi za 20-postotnu izlaznost smiješno je jer govore o sebi. Njihovo nesnalaženje u vođenju Hrvatske kao članice EU bilo je vidljivo iz slučaja europskog uhiđenog naloga, slabog i sporog povlačenja novca iz EU fondova, pa do činjenice da je Hrvatsku uvrštena u proceduru prekomjernog proračunskog manjka.

::Na ovim europskim izborima bit će još lista novih stranaka, od ORaH-a, Foruma Nikice Gabrića, Saveza za Hrvatsku? Što očekujete tko će od njih ostvariti uspjeh i koliko će, po vama, Savez za Hrvatsku oduzeti glasova HDZ-u?

Mislim da ORaH i Forum nemaju potrebnu infrastrukturu ni članstvo. Savez za Hrvatsku vidim prije svega kao ambiciju našeg bivšeg člana i kandidata za predsjednika HDZ-a

Europski parlament nije više mjesto na koje se bez povratka ode iz nacionalne politike. Danas je to stepenica, najčešće za povratak

prof. Kujundžića radi sudjelovanja na predstojećim predsjedničkim izborima. Ujedno je riječ o pokušaju HDSSB-a da prijeđe prag. Nitko od njih nema europsku bazu, a dajući njima glas, birači i ne znaju gdje bi taj zastupnik pripadao.

::Ipak, da je Hrast htio s HDZ-om, vaša bi ga stranka rado prigrlila.

Na europskim izborima ključno je da velike stranke, koje imaju svoju platformu i ideologiju i koje imaju kapacitet upravljanja, dobiju glavnu potporu. Zato sam uvjeren da će HDZ-ova koalicija dobiti najveću potporu.

::Na ovim će izborima na listi SDP-a biti i IDS-ovac Ivan Jakovčić, smatra se da je Kukuriku izgubio prošle EU izbore baš zato što Milanović nije njega htio na listi. Mislite li da Jakovčić može SDP-u donijeti prevagu nad HDZ-om?

Mislim da ne. Koliko se sjećam, njegova je nezavisna lista dobila oko 9000 glasova manje od mene. Inače, cijenim kolegu Jakovčića jer smo surađivali dok je godinu dana bio ministar europskih integracija 2000. godine.

::Kako animirati birače da bi izlaznost na europske izbore bila veća od mizernih 20 posto?

Nadam se da će izlaznost biti veća. Prosjek EU je bio 43 posto 2009., tako da je RH sa svojih 20 posto poslala lošu poruku jer je nakon 20 godina europskog truda – 20 posto izlaznosti birača zaista bilo neprimjereno malo. Nas petero zastupnika HDZ-a zaposlilo je više od 50 mladih ljudi u ovih devet mjeseci. Imam tri asistentice u Bruxellesu i tri asistente u Zagrebu te po jednog zajedničkog imamo u svakoj županiji i u Gradu Zagrebu. Ti mladi ljudi rade na europskim temama.

Obilazeći sve županije i u stalnoj komunikaciji s ljudima nastojimo animirati birače da uoče relevantnost EU, Europskog parlamenta i važnost sudjelovanja u europskim izborima.

::SDP je odlučio da u ovom mandatu njegovi eurozastupnici doniraju po 10.000 kuna od svojih plaća Zakladi Ana Rukavina. Koliko je to demagogija?

Oni su dali dio iznosa od plaće koji će im se, vrlo vjerojatno, odbiti od poreza. S druge strane mi smo dali porezne prijave i platit ćemo novac u proračun i na taj način dati jednak iznos novca, ali širem krugu korisnika.